

kritikai módszerrel nem dolgozik. Noha én csak egy módszert tudok: az igaz őszinte törekvést a valóság megösmerésére, mert tévedésektől az ember fia úgyse óvhatja meg magát. Olyasmit is halhat majd, hogy nem Mikszáth (—á—r rólam a Budapesti Szemlében), ami persze én sem vagyok és nem is akartam másnak, csak Gyöngyösy Lászlónak maradni. Másutt nem talán azt fogja magáról olvasni: «Nem annyira új adatok, mint inkább vonzó előadásra törekszik» holott tudni illenék a tudós bírálónak, hogy mindég első forrásból: kiadott, vagy tőlem felfedezett levéltári és egyéb anyag alapján írtam. Mindez azonban ne csüggesse a netalántán vallalkozni akarót, mert találhat ő is egy Gyulai Pálra, aki nemcsak mesterem, de egyedüli jöltevőm is volt, aki Aranyról írt munkámat köztudomás szerint kiadásra ajánlotta. Előbb ugyan kedves, civódó veszekedésvel sokat változtatni akart rajta, de végül csak azt jelentette ki: «Hagyjuk úgy, amint van. Oly bensőséggel van írva, hogy nekem, aki szintén e korban éltem, jól esett olvasni. Azt hiszem sokan lesznek úgy e munkájával!» Mindenesetre meglesz az az öntudata, hogy az egyik könyvből a másikat nem csinálta meg, amivel legfeljebb a maga egyéni, de nem a tudomány célját valósítja meg. Ilyen könyv pedig már eddig is nagyon sok van.

Ami pedig engem illet, végre is kénytelen voltam annyi évi hosszas hallgatás, s annyi alaptalan megjegyzés elnyelése után felszólalni, mert azt hiszem: nyilvánvaló: ez írásommal is csak az igazságot kívántam szolgálni.

GYÖNGYÖSY LÁSZLÓ.

A szerkesztőhöz beküldött könyvek jegyzéke.

Firtos Ferenc: A Debreceni Disputa. Hitvitázó dráma a XVI. századból. Szászváros, 1917. 118 l. Szászvárosi nyomda.

A hitvitázó dráma hiteles szövegét későbbre igéri a szerző; ezúttal a bevezetést adja. Nagyon jó munka, mely minden tekintetben helyes világításba helyezi a sokat emlegetett, amellet mégis csak elhanyagolt drámát. Ha a kilátásba helyezett második rész is napvilágot lát,¹ behatóan fogjuk ismertetni a munkát. Most csak a megjelent kis kötet tar-

¹ Fájdalom, erre egyhamar aligha számíthatunk, mert mint Az Est 1917: 184. száma közölte: «Felsőbencédi Firtos Ferenc tűzérhadnagy, repülőtiszt, július 16-án az oroszok ellen vívott légi harcban súlyos sebet kapott és meghalt». Mindenesetre kívánatos volna azonban, hogy a hazájáért elvérzett derék kutató szellemi öröksége, a fentebbi mű második kötete (a drámaszöveg), is napvilágot lásson; mert hogy készen van, azt a megboldogult még 1917 május 10-i levelében közölte velünk. Bizonyára ez a munkája is méltóképp sorakoznék *A Faun sikerének lélektana* (Bp. 1913.) c. dolgozatához s az Uránia-színházban *Beaumarchais Figarójáról* tartott felolvasásához (1914.), melyekben épen úgy, mint a folyóiratunk 1912. és 1913. évfolyamabeli cikkeiben, komoly törekvésének és a tudományért való lelkesedésének szép jeleit adta. (Szerk.)

talmának főbb pontjait jelezzük. Ezek: a magyar dráma fejlődésének vázlat; a hitvitázó drámák; a Debreceni Disputa kéziratának gondos ismertetése és egymáshoz való kapcsolatainak földerítése; az évszám és szerző kérdése; az előadást erősítő bizonyítékok; végül az irodalom.

B. L.

A Szent Domonkos-rend multjából és jelenéből. A szerzet 700 éves jubileuma alkalmából Dr. Fischer-Colbrie Agost kassai megyéspüspök előszavával kiadta Dr. *Horváth Sándor* szent Domokos-rendi tanár. Budapest, 1916. 424 l. Stephaneum-nyomda.

A képekkel gazdagon díszített emlékalumban a domonkosrendi atyák tartalmas fejezetekben ismertetik a nevezetes rend történetét, szellemét, szervezetét, különös tekintettel a magyar domokos-rendtartományra. Az egyes rendházak multjáról és jelenéről kielégítő tájékozást nyerünk s megismerkedünk a rend kiválóbb tagjaival. Közelebbről érdekel bennünket Vargha Damján cikke: *A szent Domonkos-rend és a magyar kódex irodalom*, mely alapos fölvilágosítást nyújt a középkori dömés-eredetű magyar kéziratokról. Kétségtelenül domokos eredetű a Birk-kódex, Margit-legenda, Példák könyve, Cornides-kódex, Domonkos-legenda, Horvát-kódex, Érsekújvári-kódex, Kriza-kódex; ezenkívül még van öt kódex, melyekről föltehető a domonkos-eredet. «Ha a ferences-kódexeink száma nagyobb is, de viszont forrástanilag kiváló helyet érdemelnek a Domonkos-írók, akiknek emlékét az irodalmi elismerés koszorújával övezni a jelen jubileumi ünnep alkalmából hű kötelességünk.»

Vargha Zoltán: A Márton-család története. Budapest, 1916. 52 l. Franklin-nyomda. A szerző kiadása.

A nagy utánjárással kidolgozott családtörténeti tanulmány bennünket azért érdekel közelebbről, mert felölel több olyan magyar író, akik a zsarolyáni és mándi Márton-nemescsalád tagjai voltak. Legnevezetesebb közülük Márton Ferenc, ismertebb nevén Abonyi Lajos, a jeles elbeszélő és népszínműíró. A szerző ritka szorgalomra és nem csekély genealogiai jártasságra valló, fáradságos munkájáért elismerést érdemel.

Czóbel Ernő: Berzeviczy Gergely javaslata a kontinens vámuniójáról. Budapest. 1916. 40 l. (Huszadik Század Könyvtára 62. sz.)

Tanulságos adalék a magyarországi közgazdasági eszmék történetéhez. A téma aktuális is annyiban, hogy Berzeviczy Gergely írói pályájával kapcsolatban nyomozza azokat a törekvéseket, amelyek már a napoleoni időkben foglalkoztatták a politikusokat egy középeurópai gazdasági egyesülés megalkotása tárgyában.

Czóbel Ernő: Szocializmus és munkáskérdés Magyarországon 1848 előtt. Budapest. 1916. Világosság-nyomda.

A szerző az egykorú könyvekből, útleírásokból, folyóiratokból és újságokból érdekes anyagsorozatot gyűjtött össze annak igazolására, hogy már

a szabadságharc előtt észlelhetők szocialisztikus és kommunisztikus törekvések Magyarországon. Tömegjelenségről vagy jelentékenyebb csoportok törekvéseiről, természetesen, szó sem lehet; annál melegebben ismertették egyes írók a külföldi mozgalmakat. Ez az érdeklődés mindenesetre hatott a magyar szépirodalom demokrata irányának fejlődésére is.

Tolnai Vilmos: Szómutató Lehr Albert Arany-magyarázataihoz. A M. Nyelvtudományi Társaság megbízásából szerkesztette — Budapest 1917. 57 lap. Franklin. Ára 2 K.

Toldi és Toldi Estéje Lehr-féle kommentárjai nyelvésznek és irodalomtörténésznek egyaránt nagy értékű segédeszközök. De nem lévén hozzájuk szómutató, használatuk minden esetre nehézkes volt, hiszen olykor egy-egy szóhoz írt magyarázata egész kis monográfiává nőtte ki magát, mely analóg-adatok egész halmazát dolgozta fel. Okos gondolat volt a Nyelvtud. Társ.-tól e Szómutató gondolata, s köszönet érte Tolnainak, ki azt szokott lelkiismeretességével megvalósította. A Szómutató felőleli Toldi iskolai kiadását, az úgynevezett nagy Toldi-kommentárt, Toldi Estéjét, s azon Arany-magyarázatokot is, melyek Lehrtől főleg a Magyar Nyelvben jelentek meg.

G. GY.

A Petőfi-Társaság Évkönyve 1916-ban. Szerkesztette *Pakots József* titkár. Budapest, 1917. 128 l. A Petőfi-Társaság kiadása.

A tizenkilencedik század legnagyobb magyar lírikusáról elnevezett társaság 1916 januárjában ünnepelte meg fennállásának negyvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból jelent meg hosszabb szünetelés után újból ez Évkönyv, még pedig bevezetésében azzal az örömdetes ígérettel, hogy ezentul rendszeresen, minden esztendőben meg fog jelenni. A kötet az elnöki megnyitó beszédeken, a Társaság házára, tagjaira, működésére vonatkozó hivatalos közleményeken s az üléseken elhangzott felolvasásokon (*Ambrus Zoltán: Cervantes; Jakab Ödön: Shakespeare; Herczeg Ferenc: Árva László király; Palágyi Menyhért: Shakespeare pályafutása és életfelfogása* stb.) kívül egy pár irodalomtörténeti szempontból figyelemreméltó kisebb cikket is közöl. Ilyen például *Várad Antal* visszaemlékezése: *A Petőfi-Társaság multjáról*, melyből kitűnik, hogy a Társaság megalapításának gondolata Balázs Sándortól, a néhai jeles humoristától származott. Ugyanitt található az az érdekes adat, hogy az alapítással egyidejűleg megindult Petőfi-Társaság Lapjának első előfizetője Erzsébet királyné volt. *Neugebauer László: Petőfi Bécsben* címen annak a bécsi szavalóestélynek nagy sikeréről számol be, melyen — 1879 febr. 12-én — *Levinszky udvari színész* a nagy magyar költő tizenöt versét szavalta el *Neugebauer* fordításában. A változatos tartalmú, minden irányban kielégítő tájékoztatást nyújtó s épen azért hiányt pótló Évkönyv végén a Petőfi-Társaság alapszabályai és ügyrendje is ott vannak.

B. Gy.

Von der Donau und der Theisz. Übersetzungen magyarischer Kriegsdichtungen. Herausgegeben von Landesaussschusz für Kriegshilfe. Segesvár

Schäszburg). 1916. 64. l. (In Kommission bei Fritz Teutsch, Buchhandlung). Ára 1 kor. 20 f.

Ebben a Tisza István grófnak ajánlott füzetben egy magát meg nem nevező, állítólag erdélyi szász eredetű szerző a magyar háborús költészet néhány szemelvényét tette közzé német fordításban. Kölcsey Himnuszán és Vörösmarty Szózatán kívül hús költőnek negyvenhárom versét kapjuk itt együtt nyilván azzal a céllal, hogy a nagy idők nagy érzéseinek költői tükörképét szemléltessék. Ha ez kevésbé történt meg, mint kívánatos volna, annak egyszerű magyarázata, hogy a jóakarát még az efféle gyűjtemény egybeállításában se mindig biztosítéka a sikernek; mert bizony sajnos, az egyes darabok kiválasztása ép oly esetlegesnek látszik, mint amily kezdetleges az anyag elrendezése. A kiadó a szerzők betürendjében közli a versek fordítását. Az ismertebb nevű költők közül Gyóni Géza tíz, Hangay Sándor is tíz, Farkas Imre két, Jakab Ödön és Kiss József egy-egy darabbal szerepelnek a füzetben. V. M.

Uj füzetek és könyvek. *Oszwald Arisztid: Hunyadi ifjúsága.* Budapest, 1916. 76 l. Franklin-nyomda. Történeti értekezések. 10. sz.)

Kun Mária: A Robin-Hood ballada-cyklus. (Doktori értekezés.) Budapest, 1915. 82 l. Pátria-nyomda.

Juhász Vince: Desericzky Ince élete és művei. Budapest, 1915. 54 l. Pesti Könyvnyomda R. T. nyomdája. (Művelődéstörténeti Értekezések 69. sz.)

Borz Gyula: Kazinczy írói összeköttetései fogsága idejéig. Esztergom, 1916. 109 l. Laiszky János nyomdája.

Arany koszorú. Arany János műveiből születése századik évfordulójának ünnepére. Budapest, 1917. 296 l. Franklin-kiadás. Ára: 3 kor.

Révai Mór: A béke útja. Budapest, 1917. 26 l. Révai-testvérek kiadása.

Ovidius: A szerelem művészete, Weér Imre versei. Budapest, 1917. 200 l. Aczél-testvérek kiadása. Ára: 6 kor.

Háborús versek: Irták: Hangay Sándor, Kiss Menyhért, Oláh Gábor. Budapest, 1917. 88 l. Lampel-kiadás. (Magyar Könyvtár 840—841. sz.) Ára: 72 fillér.

Porzolt Kálmán: Egy színésznő naplójából. Budapest, 1917. 48 l. Lampel-kiadás. (Magyar Könyvtár 842. sz.) Ára: 36 f.

Isolde Kurz: Bálint lovag szerelme. Budapest, 1917. 68 l. Lampel-kiadás. (Magyar Könyvtár 838—839. sz.) Ára: 72 f.

Trencsény Károly: Petőfi János vitézének hatása Arany Toldijára. A M. T. Akadémia Lehr Albert pályázatán dícsérrel kitüntetett pályamű. (Különlenyomat a zombori felső keresk. iskola Értesítőjéből.) Zombor, 1914. Oblát Károly nyomdája. 32 l.

Tóth Jolán: A láthatatlan pirámis. Versek. A címlapot és díszítményeket Joachimmé Sebők Margit rajzolta. Budapest, 1917. 80 l. Galántai Gy. kiadása. Ára: 3 kor. (A kötet egyik szép darabja: «Jankó deáknak, — az Acheron partján», néhai jeles választmányi tagtársunk, dr. Vértsey Jenő emlékeinek van szentelve.)

A Bács-Bodrog Vármegye Történelmi Társulat Évkönyve. Szerkeszti Trenosény Károly titkár. 1916 évi, XXII. évfolyam. Zombor, 1917. 52 l. Oblát Károly nyomdája.

Weber Arthur: A szepesi nyelvjárastanulmányozás története. Budapest, 1916. 50 l. (Német Philologiai Dolgozatok. XIX.) A Pfeifer-féle könyvkereskedés bizománya. Ára: 1 kor. 50 f.

Firtos Ferenc: *A debreceni disputa.* Hitvitázó dráma a XVI. századból. Az eddig ismeretes legrégebb és legújabb szövegek alapján kiadta és bevezetéssel ellátta — I. Szászváros, 1917. 118 l. Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-társaság. (A belső címlapon: Budapest, 1915.)

Gulyás József: *A sárospataki kéziratot népmese-gyűjtemény.* Sárospatak, 1917. (A Ref. Főiskola nyomdája.) 20 l. Ára: 50 f. (L. folyóiratunk: 1917. évf.)

Angyal Pál: *Macbeth mint felbujtó.* Budapest. 1916. 59 l. Franklin-nyomda. (A szerző kiadása.)

Balla Ignác: *Viz fölött és viz alatt.* Regény a magyar ifjuság számára. Mühlbeck Károly rajzaival. Budapest. 1916. 124 l. Singer és Wolfner kiadása. Ára 3 kor. 50 f.

Benedek Elek: *Óh, szép ifjuságom!* A régi diákéletből. Márton Ferenc rajzaival. Budapest. 1917. 141 l. Lampel-kiadás. Ára kötve 5 kor. 20 f.

Berzevichy István: *Tanulmányok és karcolatok.* Sajtó alá rendezte Deák Gyula és Fülöp Árpád. Ungvár. 1916. 159 l. Székely és Illés nyomdája. Ára 3 kor.

Katona E.: *Forradalom.* Elbeszélés. Budapest. 1916. 107 l. A Szent István-társulat kiadása. Ára 1 kor. 20 f. (Családi regénytár 88. sz.)

Csathó Kálmán: *Te csak pipálj Ladányi.* Egy úri penzio története. Budapest. 1916. 156 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára 3 kor.

Daudet Alphonse: *A halhatatlan.* Regény. Ford. Tóth Béla. Budapest. 1916. 195 l. Révai-kiadás. Ára 3 kor.

D'Aurevilly J. Barbey: *A karmazsin függöny.* Ford. Schöpflin Aladár. Budapest. 1917. 74 l. Nyugat-kiadás. Ára 1 kor. 80 f.

Diplomata: *Asszonyok—huszárok.* Békés lovaghistóriák. Garay Ákos rajzaival. Budapest. 1916. 286 l. Légrády-kiadás. Ára 6 kor.

Édy Palma: *Új anyaság.* Népszaporítási tervezet. Budapest. 1916. 160 l. Athenæum-kiadás. Ára 3 kor.

Braun Laurids: *Az ígéret szigete.* Van Zanten naplójegyzeteiből. Ford. Kubinyi Ernő. Budapest. 1916. 157 l. Ára 1 kor. 50 f. (Egyetemes Regénytár. 32. sz.)

Farkas Emőd: *Királykönyv.* I. Ferenc József és IV. Károly király életrajza. Budapest. 1916. 32 l. Rózsa-kiadás. Ára 60 f.

Földes Arthur: *A kegyelmes hamupipóke.* Játék 3 felv. Budapest. 1916. 88 l. Benkő-kiadás. Ára 3 kor.

France Anatole: *Szent Szatir. Lucifer.* Ford. Pongrácz Árpád. Budapest. 1916. 30 l. Galántai-kiadás. Ára kor. 1 20 f.

Lovász Károly: *Lötyög a fejem és egyéb komédiák.* Budapest. 1916. 28 l. Galántai-kiadás. Ára 1 kor. 20 f.

Hegedüs Gyula: A beszéd művészete. Budapest. 1917. 125 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára 3 kor.

Hóman Bálint: Magyar Pénztörténet. 1000—1325. Budapest. 1916. 710 l. Akadémiai kiadás. Ára 20 kor.

Kádár Imre: Titánia, a nap, lázadó csillagok s egyéb legújabb költeményei. Budapest. 1916. 159 l. Vitéz-nyomda.

Zapolska Gabriella: A rendőrfőnök. Regény. 1—2 k. Budapest. 1916. 163, 174 l. Ára 1 kor. 60 f.

Nagy Imre: Vilmos császár nevet és egyéb háborús viccek. Budapest. 1916. 63 l. Galántai Gy. bizománya. Ára 1 kor.

Madarász Lujza: Madách-tanulmány. Budapest. 1916. 93 l. Grundnyomda.

Szentmihályi József: Csanád leánya. Buzavirág. Ifjúsági színdarabok. Érsekujvár. 1916. 61 l. A Szent István-Társulat bizománya. Ára 1 kor.

Podhraczký György: Magyar-ukrán történelmi kapcsolatok a legrégibb időkől az Árpád-ház kihalásáig. 2 r. Budapest. 1916. 165 l. Kókai L. bizománya. Ára 80 f. (Ukrán-könyvtár 6—7. sz.)

Urai Dezső: Mackensen katonáinál. Budapest. 1916. 190 l. Magyar keresk. közlöny hirlap- és könyvkiadó-vállalata. Ára 2 kor. 50 f.

Byron: Mazeppa. Ford. Kosztolányi Dezső. Gyoma. 1917. 44 l. Kner-kiadás. Ára 2 kor.

Moly Tamás: Három novella. Gyoma. 1917. 138 l. Kner-kiadás. Ára 4 kor.

Bársony István: Vérvirág. Elbeszélések. Budapest. 1917. 183 l. Athenaeum-kiadás. Ára 4 kor.

Ladányi János: Milliók megváltója. Háborús regény. Lengyel Menyhért előszavával. Budapest. 1917. 133 l. Athenaeum-bizomány. Ára 2 kor.

Gábor Andor: Dollár-papa. A pénz komédiája. 4 felv. Budapest. 1917. 155 l. Dick-kiadás. Ára 3 kor. 20 f.

Hevesi Sándor: A hadifogoly. Vigjáték 3 felv. Budapest. 1917. 133 l. Ára 3 kor. 20 f.

Hegedüs Sándor: A lélekbuvár. Fantasztikus regény. Budapest. 1917. Franklin-kiadás. Ára 4 kor.

Narada Sutra. Szanszkritből angolra ford. szabad magyarázatokkal E. A. Sturchy. A 2. kiadás után angoltól magyarra ford. Ferenczy Izabella, Budapest. 1917. 32 l. (Teozófiai füzetek 9. sz.) Kókai L. bizománya. Ára 50 f.

Gábor Jenő: Komédiás népek világháborúja. Major Henrik térképeivel és harctéri rajzaival. Budapest. 1917. 62 l. Népszava-bizomány. Ára 2 kor.

Falu Tamás: Csipke. (Versek.) Budapest. 1917. 45 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára kötve 2 kor.

Muraközy Gyula: Emberélet. Budapest. 1917. 159 l. Singer és Wolfner-bizomány. Ára 3 kor.

Révész Béla: Beethoven. Miniature. A címlapot, litografiákat Erdei Viktor rajzolta. Budapest. 1917. 173 l. Népszava-bizomány. Ára 4 kor. 60 f.

Landauer Béla: A tanár. Regény. Budapest. 1917. 249 l. Franklin-kiadás. Ára 5 kor.

Flatt Zsóka: Egy ódon balkonról. Versek. Budapest. 1917. 96 l. Légrády-kiadás. Ára 2 kor.

Pásztor József: Az ügyetlen. Regény. A címlapot Haranghy Jenő rajzolta. Budapest. 1917. 132 l. Légrády-kiadás. Ára 3 kor. 20 f.

Radványi László versei. Feketekönyv. Karinthy Frigyes előszavával. Budapest. 1916. 63 l. Martos-kiadás. Ára 2 kor. 50 f.

Göndör Ferenc: Szerb szocialisták a háborúban. Kunfi Zsigmond dr. bevezetésével. Budapest. 1917. 126 l. Népszava-kiadás. Ára 3 kor. 50 f.

Weszely Ödön: Kármán Mór. Emlékbeszéd. Budapest. 1917. 31 l. Lampel-kiadás. Ára 1 kor. 20 f.

Biró Lajos: A mélység lakói. Regény. Budapest. 1917. 286 l. Légrády-kiadás. Ára 5 kor.

Szini Gyula: Hanna. Budapest. 1917. 216 l. Légrády-kiadás. Ára 3 kor.

Bleier Ernő: A fehér ember sorsdöntő órája. Budapest. 1917. 55 l. Pfeifer-kiadás. Ára 2 kor. 40 f.

Vidám könyvtár. 28—30. sz. Budapest. 1917. Révai-bizomány. 28. sz.: Kulányi Ernő, Szomaházy István, Tábori Kornél: A háborús Pest. 80 vig vers. 64 l. — Szomaházy István és Tábori Kornél: Hadi humor. 64 l. — Szini Gyula és Tábori Kornél: Híres emberek anekdotái. 64 l.

Shaw G. Bernard: Az imádó meg a férje. Vigjáték 1 felv. Ford. Hevesi Sándor. Budapest. 1917. 24 l. Rózsavölgyi-kiadás. Ára 2 kor.

Aram Kurt: Az amerikai rokon. Regény 1—2 k. Budapest. 1917. 128, 127 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára 2 kor. 40 f.

Biró Lajos: Don Juan három éjszakája. Regény. Budapest. 1917. 190 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára 4 kor.

Glyn Elinor: Ő tudja miért. (The reason why.) 1—2 k. Angolból ford. Gerely Jolán. Budapest. 1917. 144, 142 l. Ára 2 kor. 80 f.

Kummer F.: A zöld bálvány. Regény. Budapest. 1917. 127 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára 1 kor. 20 f.

Perutz Leo és Frank Pál: A mangófa csodája. Ford. Barabás Béla. Budapest. 1917. 158 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára 3 kor.

Vajthó László: Német antológia. (1150—1900.) Budapest. 1917. 320 l. Singer és Wolfner-kiadás. Ára 6 kor.

Helyreigazítások. 1916. évf. 430. l. 9-ik sor: 1916 helyett olv. 1896. — 1917. évf. 63. l. 18. s. Schaw h. old.: Shaw. — 81. l. 23. s.: messzahalló h. olv.: messzehalló. — 81. l. 24. s.: Melich János h. olv.: Simai Ödön. — 101. l. 19. s.: Fala h. olv. Falu. — 102. l. 9. s.: 24 h. olv.: 4. — 411. l. 5. s.: Mocarius h. olv. Macarius. — 450. l. 39. s.: Bociner h. olv. Brociner. — 451. l. 6. s.: arany h. olv. Arany.

Pótlás a Fehér László balladájához. A mult számban megjelent közleményből kimaradt Abafi Lajos cikkére (Figyelő, 1876. I. 84., v. ö. Tompos, A m. ballada tört. 1909. 137.) való hivatkozás. Abafi Simrock (Quellen d. Shakesp. 1872.) alapján szólt a ballada külföldi változatairól. Egy új tárgy-történeti adatot találtam nála: Fesslernek *Sidney c.* drámáját (1788). Z. B.